

VAS "Latvijas Jūras administrācija" Jūrnieku reģistrs

Adrese: Katrīnas iela 2a, Rīga LV-1045, Latvija. Tālrunis: +371 67099419. E-pasts: jr@lja.lv.

APSTIPRINU:

VAS „Latvijas Jūras administrācija”
Jūrnieku reģistra vadītājs

 J. Spridzāns

2020. gada 05. oktobris

Mācību kursu standartprogramma

„Apmācības kurss pasažieru kuģu personālam” (2. versija)

(Minimālās prasības mācību kursu programmas saturam, noformēšanai
un īstenošanai)

Izstrādāts saskaņā ar Ministru kabineta 2015. gada 15. decembra noteikumiem Nr.710
„Jūrnieku profesionālās sagatavošanas programmu sertificēšanas, īstenošanas un uzraudzības
noteikumi”.

RĪGA
2020

Saturs

Ievads.....	3
I. Programmas mērķi	3
II. Plānotie rezultāti	4
III. Programmas apguves kvalitātes novērtēšana	4
IV. Apmācāmo uzņemšanas noteikumi	6
V. Mācību grupas ierobežojumi	6
VI. Mācību plāns	6
1. Drošības kurss personālam, kas tieši apkalpo pasažierus pasažieru telpās	8
2. Pasažieru pūļa vadības kurss	9
3. Krīzes situāciju vadības un cilvēku uzvedības kurss.....	10
4. Pasažieru drošības, kravas drošības un korpusa ūdensnecaurlaidības kurss	12
VII. Prasības mācībspēku kvalifikācijai	13
VIII. Infrastruktūra	13
Mācību telpas (T).....	13
Laboratorijas (LAB)	13
IX. Tehniskais nodrošinājums	14
Mācību iekārtas un aprīkojums (A)	14
X. Informatīvais nodrošinājums	14
Metodiskie mācību līdzekļi (M)	14
Mācību literatūra (L)	14
Papildu literatūra (P).....	14
Uzskates līdzekļi (U)	14
Video un audio materiāli (V).....	14
Digitālie mācību līdzekļi un resursi (D)	14
IMO izdevumi (IMO)	15
Izdales materiāli (IM)	15
XI. Pielikumi	16
1. Mācību procesa grafiks.....	16
2. Programmas instruktoru saraksts.....	17
3. Programmas vērtētāju saraksts	17
4. Dokumentārs apliecinājums	18
5. Detalizētais mācību plāns	20
6. Noslēguma pārbaudījuma dokumentācija	20

Ievads

Jūrnieku mācību kursa „Apmācības kurss pasažieru kuģu personālam” standartprogramma ir izstrādāta atbilstoši **STCW kodeksa A-V/2** standarta prasībām, saskaņā ar 2016. gada 25. novembra rezolūcijām MSC.416(97) un MSC.417(97) un sastāv no sekojošām četrām programmas sadaļām:

	Programmas daļa	STCW kodeksa sekcija
1.	Drošības kurss personālam, kas tieši apkalpo pasažierus pasažieru telpās	A-V/2.2
2.	Pasažieru pūļa vadības kurss	A-V/2.3
3.	Krīzes situāciju vadības un cilvēku uzvedības kurss	A-V/2.4
4.	Pasažieru drošības, kravu drošības un korpusa ūdensnecaurīdības kurss	A-V/2.5

Izstrādājot un īstenojot mācību kursu programmu „Apmācības kurss pasažieru kuģu personālam”, mācību iestādei ir jānodrošina mērķu un plānotā rezultātu sasniegšana atbilstoši sekojošajos IMO modeļkursos noteiktajam:

- “Safety Training For Personnel Providing Direct Service To Passengers In Passenger Spaces”;
- “Passenger Ship Crowd Management Training”;
- “Passenger Crisis Management And Human Behaviour Training”;
- “Passenger Safety, Cargo Safety And Hull Integrity Training”.

I. Programmas mērķi

1. Pēc programmas daļas "**Drošības kurss personālam, kas tieši apkalpo pasažierus pasažieru telpās**" apgūšanas apmācāmais pratīs:

- Sazināties ar pasažieriem ārkārtas situācijās;
- Demonstrēt pasažieriem individuālo glābšanas līdzekļu lietošanu;
- Nodrošināt pasažieru uzkāpšanu un nokāpšanu no kuģa ārkārtas situācijās, īpašu uzmanību veltot rīcībnespējīgām personām un personām, kam vajadzīga palīdzība.

2. Pēc programmas daļas "**Pasažieru pūļa vadības kurss**" apgūšanas apmācāmais pratīs:

- Realizēt kuģa avārijas plānu un procedūru īstenošanu, lai pulcētu un evakuētu pasažierus;
- Palīdzēt pasažieriem ceļā uz drošas pulcēšanās vietām un vietām iekāpšanai glābšanas līdzekļos.

3. Pēc programmas daļas "**Krīzes situāciju vadības un cilvēku uzvedības kurss**" apgūšanas apmācāmais pratīs:

- Īstenot ārkārtas pasākumus uz kuģa;
- Optimizēt resursu izmantošanu;
- Vadīt pasākumus ārkārtas situācijas novēršanai;
- Vadīt pasažierus un kuģa komandas locekļus ārkārtas situācijās;
- Sazināties ar pasažieriem un kuģa komandas locekļiem ārkārtas situācijās.

4. Pēc programmas daļas "**Pasažieru drošības, kravas drošības un korpusa ūdensnecaurlaidības kurss**" apgūšanas apmācāmais pratīs:

- Veikt kravas iekraušanas un izkraušanas operācijas;
- Piemērot piesardzības pasākumus, instrukcijas un prasības attiecībā uz bīstamo kravu pārvadāšanu uz ro-ro pasažieru kuģiem;
- Nostiprināt kravas saskaņā ar Kravu drošas izvietošanas un nostiprināšanas kodeksu;
- Veikt noturības, galsveres un slodžu aprēķinus un analīzi pirms un pēc bojājuma notikuma;
- Kontrolēt un veikt korpusa atveru un rampu atvēršanu, aizvēršanu un nostiprināšanu;
- Kontrolēt atmosfēru uz ro-ro kravas klājiem.

II. Plānotie rezultāti

Apgūstot programmas daļu "**Drošības kurss personālam, kas tieši apkalpo pasažierus pasažieru telpās**", apmācāmais:

1. Pratīs sazināties ar pasažieriem viņiem saprotamā valodā vai elementārā angļu valodā, lai precīzi un savlaicīgi sniegtu atbilstošu informāciju un drošības instrukcijas, iekļaujot publiskajos paziņojumos iekļautas informācijas izmantošanu;
2. Pratīs izmantot citus komunikāciju veidus (žestikulēšana, norādes ar rokām utt.), lai pievērstu uzmanību vietām, kur atrodas instrukcijas, drošas pulcēšanās vieta, glābšanas līdzekļi vai evakuācijas ceļi;
3. Pratīs demonstrēt pasažieriem individuālo glābšanas līdzekļu pareizu lietošanu;
4. Pratīs nodrošināt pasažieru uzkāpšanu un nokāpšanu no kuģa ārkārtas situācijās, īpašu uzmanību veltot rīcībnespējīgām personām un personām ar īpašām vajadzībām.

Apgūstot programmas daļu "**Pasažieru pūļa vadības kurss**" apmācāmais:

1. Pārzinās kuģa pulcēšanās sarakstus, ārkārtas situācijas plānus, instrukcijas pasažieru vadībai un evakuācijai, kā arī šo dokumentu atrašanās vietas uz kuģa;
2. Pārzinās un pielietos pūļa vadības tehnikas un attiecīgo aprīkojumu, kas tiek izmantots, palīdzot pasažieriem ārkārtas situācijā;
3. Pratīs pārliecinoši dot rīkojumus;
4. Pratīs vadīt pasažierus gaitenēs, kāpņu telpās un ejās, kuras visā laikā tiek uzturētas brīvas no šķēršļiem evakuācijas nolūkiem;
5. Pārzinās un pielietos metodes rīcībnespējīgu personu un personu ar īpašām vajadzībām evakuācijai;
6. Pārzinās un pielietos metodes pasažieru meklēšanai dzīvojamajās un publiskajās telpās;
7. Pratīs organizēt pasažieru un kuģa komandas locekļu sapulcināšanu, tai skaitā: nodrošinot kārtību pulcēšanās laikā, ievērojot procedūras panikas mazināšanai, izmantot pasažieru sarakstus, pievērst uzmanību, lai pasažieri ir piemēroti apģērbti un pareizi uzvilkuši glābšanas vestes.

Apgūstot programmas daļu "**Krīzes situāciju vadības un cilvēku uzvedības kurss**", apmācāmais:

1. Pārzinās kuģa vispārējo uzbūvi un telpu izvietojumu, drošības noteikumus;
2. Pārzinās kuģa ārkārtas situāciju rīcības plānos iekļauto pasākumu pilnveidošanas principus, tādos kā mācību trauksmju izpildījuma nepieciešamību, ārkārtas pasākumu iepriekšplānošanu un personāla pārliecību par to ievērošanas nozīmi;
3. Pratīs optimāli izmantot resursus saskaņā ar plāniem rīcībai ārkārtas situācijās, resursu ierobežotas pieejamības gadījumā un nekavējoties veikt labojumus kuģa komandas locekļu uzdevumos un pienākumos atkarībā no viņu kompetencēm, lai pilnībā izmantotu cilvēku un tehniskos resursus, improvizējot pēc nepieciešamības;

4. Pratīs organizēt un pārskatīt reālajiem apstākļiem tuvinātas mācību trauksmes, skaidri definējot kuģa komandas locekļu lomas un pienākumus, lai nodrošinātu gatavību reaģēt ārkārtas situācijās, ņemot vērā mācības, kas gūtas iepriekš ar pasažieru kuģiem notikušās avārijās;
5. Pratīs novērtēt ārkārtas situāciju un rīkosies saskaņā ar noteikto kuģa ārkārtas situācijas plānu un pasākumiem, ņemot vērā krīzes situāciju vadības principus;
6. Pratīs vadīt un virzīt cilvēkus ārkārtas situāciju laikā uz kuģa, rādot uzvedības piemēru, ātri pieņemot lēmumus, motivējot, uzmundrinot un nomierinot pasažierus un kuģa komandas locekļus;
7. Pratīs atpazīt simptomus, kas liecina par ārkārtas situācijas radītu pārmērīgu stresu cilvēkam, tādejādi ietekmējot atsevišķu personu rīcību un spēju ievērot instrukcijās norādīto;
8. Pratīs veikt darbības, kas palīdz kontrolēt un uzturēt kārtību ārkārtas situāciju laikā uz kuģa;
9. Pratīs kontrolēt pasažierus un kuģa komandas locekļus ārkārtas situācijās, ņemot vērā izplatītākos reakciju un uzvedības modeļus;
10. Pratīs saprotami un kodolīgi sazināties, lai iegūtu visu pieejamo informāciju no pasažieriem un kuģa komandas locekļiem, novērtēt to, apstiprināt un pārskatīt visā ārkārtas situācijas garumā;
11. Pratīs precīzi un savlaicīgi sniegt atbilstošu informāciju un instrukcijas pasažieriem un kuģa komandas locekļiem.

Apgūstot programmas daļu "**Pasažieru drošības, kravas drošības un korpusa ūdensnecaurlaidības kurss**", apmācamais:

1. Pratīs piemērot noteiktas instrukcijas kravas iekraušanas/izkraušanas un pasažieru iekāpšanas/nokāpšanas uz/ no kuģa nodrošināšanai;
2. Pratīs piemērot piesardzības pasākumus, instrukcijas un prasības attiecībā uz bīstamo kravu pārvadāšanu uz ro-ro pasažieru kuģiem;
3. Pratīs izmantot aprīkojumu kravas nostiprināšanai atbilstoši Kravu drošas izvietojuma un nostiprināšanas kodeksam;
4. Pratīs saņemt un izmantot informāciju noturības, galsveres un slodžu aprēķinu veikšanai pie dažādiem nosacījumiem, to rezultātu analīzei;
5. Pratīs atvērt, aizvērt un nostiprināt kuģa korpusa atveres, kā arī veikt atveru hermetizācijas kontroli saskaņā ar noteiktajām instrukcijām;
6. Pratīs pielietot aprīkojumu atmosfēras stāvokļa kontrolei un pasākumus ro-ro telpu ventilācijai kravas operāciju, pārgājienu un ārkārtas situāciju laikā.

III. Programmas apguves kvalitātes novērtēšana¹

Par programmas mērķa sasniegšanu liecina apmācāmā:

- ✓ Teorētisko nodarbību 90 % apmeklējums;
- ✓ Praktisko nodarbību 100% apmeklējums;
- ✓ Pozitīvs vērtējums noslēguma pārbaudījumos.

Ja izglītības iestāde vai mācību centrs izmanto testu kā teorētisko zināšanu noslēguma pārbaudījuma veidu, ir jābūt sagatavotiem vismaz diviem tā variantiem, kur katram plānotajam rezultātam ir veltīti vismaz 3 jautājumi. Tādā gadījumā noslēguma testā jāiekļauj vismaz:

1. "Drošības kurss personālam, kas tieši apkalpo pasažierus pasažieru telpās" - 12 jautājumi;
2. "Pasažieru pūļa vadības kurss" – 21 jautājumi;

---

¹ Apmācāmajam noslēguma pārbaudījums jākārtos par programmas sadaļām, kuras apmācāmais ir apguvis.

3. "Krīzes situāciju vadības un cilvēku uzvedības kurss" – 33 jautājumi;
4. "Pasažieru drošības, kravas drošības un korpusa ugunsneicēklācības kurss" – 18 jautājumi.
Lai tests tiktu uzskatīts par nokārtotu, apmācāmajam ir jāatbild pareizi uz vismaz 70% jautājumu.

Par praktisko uzdevumu izpildi liecina pozitīvs novērtējums atbilstoši izstrādātajiem vērtēšanas kritērijiem.

Gadījumā, ja apmācāmā persona noslēguma pārbaudījumā nav saņēmusi pozitīvu novērtējumu, tad tai tiek dota iespēja to kārtot atkārtoti. Ja arī otro reizi noslēguma pārbaudījums netiek nokārtots, persona apgūst mācību kursu programmu atkārtoti.

Pēc sekmīgas programmas apguves, mācību iestāde apmācītajai personai izsniedz **dokumentāru apliecinājumu** (kursu apliecību) ar tās derīguma termiņu - **5 gadi**. Kursu apliecībā tiek norādītas STCW kodeksa atsauces uz programmas sadaļām, kādas apmācāmais apguvis.

IV. Apmācāmo uzņemšanas noteikumi

Prasības uzņemšanai programmā:

- ✓ Apgūta jūrnieru mācību kursu programma „Drošības pamatkurss” atbilstoši **STCW kodeksa A-VI/1 standarta** prasībām, ko apliecina prasmju apliecība (COP).
- ✓ Atbilstību STCW konvencijas VI/1 noteikumiem var apliecināt atbilstošs derīgs kompetences sertifikāts vai kompetences sertifikāta apstiprinājums (COC Endorsement).

V. Mācību grupas ierobežojumi

Maksimālais apmācāmo skaits teorētiskām nodarbībām – 24 personas.

Komplektējot mācību grupu praktiskajām nodarbībām, jāņem vērā pieejamie materiāli – tehnisko līdzekļu bāze, savukārt apmācāmo skaits nedrīkst pārsniegt 8 personas uz 1 instruktoru.

VI. Mācību plāns

Nr.	Mācību priekšmets	STCW kodeksa sekcija	Kontaktstundas ²		
			Teorija	Prakse	Kopā
1.	Drošības kurss personālam, kas tieši apkalpo pasažierus pasažieru telpās	A-V/2.2	1.5	2.5	4
2.	Pasažieru pūļa vadības kurss	A-V/2.3	2	4	6
3.	Krīzes situāciju vadības un cilvēku uzvedības kurss	A-V/2.4	3	7	10

²Mācību stundu skaits ir norādīts akadēmiskajās stundās (40 minūtes).

Mācību iestāde, sastādot mācību plānu, sadala norādīto minimālo mācību stundu skaitu attiecīgajos priekšmetos un nosaka teorētisko un praktisko mācību stundu skaitu.

Ieteicamais maksimālais stundu skaits dienā – 11 akadēmiskās stundas

Nr.	Mācību priekšmets	STCW kodeksa sekcija	Kontaktstundas ²		
			Teorija	Prakse	Kopā
4.	Pasažieru drošības, kravas drošības un korpusa ūdensnecaurlaidības kurss	A-V/2.5	4	7	11
5.	Noslēguma pārbaudījumi				2
Kopā:					33

Par programmas īstenošanu atbildīgā(s) persona(s): _____

(paraksts, vārds un uzvārds, amats)

1. Drošības kurss personālam, kas tieši apkalpo pasažierus pasažieru telpās (A-V/2-2)

N.p.k.	Tēmas	Stundu skaits			
		Teorija	Praktiskās nodarbības	Kopā	
1.	Saziņa ar pasažieriem ārkārtas situācijās				
1.1.	Valodas vai valodu izmantošana, kas atbilst konkrētajā maršrutā pārvadājamo pasažieru tautībai vai tautībām				
1.2.	Pamata instrukciju un norādījumu sniegšana, izmantojot elementāru angļu valodas vārdu krājumu				
1.3.	Citu komunikāciju veidu izmantošana saziņai ārkārtas situācijās, kad mutiska sazināšana nav iespējama, piemēram, žestikulēšana, norādes ar rokām vai citādāk pievēršot uzmanību vietai, kur atrodas instrukcijas, pulcēšanās punkts, glābšanas līdzekļi vai evakuācijas ceļi				
1.4.	Informācijas daudzums, kādu nepieciešams sniegt pasažieriem drošības instrukcijās viņiem dzimtajā valodā				
1.5.	Valodas, kurās var tikt pārraidīti publiskie paziņojumi ārkārtas situācijās vai mācību trauksmes laikā, lai sniegtu nepieciešamos norādījumus pasažieriem, tādejādi atvieglot komandas locekļu uzdevumu sniegt pasažieriem palīdzību				
2.	Individuālo glābšanas līdzekļu lietošanas demonstrēšana pasažieriem				
3.	Pasažieru uzkāpšana un nokāpšana no kuģa, īpaši pievēršot uzmanību rīcībnespējīgām personām un personām ar īpašām vajadzībām				
Kopā:			1.5	2.5	4

Par programmas īstenošanu atbildīgā(s) persona(s): _____

(paraksts, vārds un uzvārds, amats)

2. Pasažieru pūļa vadības kurss (A-V/2-3)

N.p.k.	Tēmas	Stundu skaits		
		Teorija	Praktiskās nodarbības	Kopā
1.	Pasažieru pulcēšana un evakuēšana atbilstoši kuģa ārkārtas situācijas plānam un pasākumiem			
1.1.	Kuģa ārkārtas situācijas plāni, procedūras un pasākumi pasažieru vadībai un evakuēšanai			
1.2.	Pulcēšanās saraksti un instrukcijas rīcībai ārkārtas situācijās			
1.3.	Pūļa vadības paņēmieni un atbilstošais aprīkojums, ko izmanto, lai palīdzētu pasažieriem ārkārtas situācijās			
2.	Palīdzība pasažieriem ceļā uz drošas pulcēšanās vietām un vietām iekāpšanai glābšanas līdzekļos			
2.1.	Skaidru un pārliecinošu rīkojumu došana			
2.2.	Pasažieru vadība gaitenēs, kāpņu laukumos un ejās			
2.3.	Evakuācijas ceļu uzturēšana brīviem no šķēršļiem			
2.4.	Rīcībnespējīgu personu un personu ar īpašām vajadzībām evakuēšanas metodes			
2.5.	Pasažieru meklēšanas metodes dzīvojamajās un publiskajās telpās			
2.6.	Pulcēšanās pasākumi:			
2.6.1.	Kārtības nodrošināšana un tās uzturēšana, kā arī nozīmīgums pulcēšanās laikā			
2.6.2.	Pasākumi panikas mazināšanai un nepieļaušanai pasažieru un komandas vidū			
2.6.3.	Pasažieru sarakstu izmantošana evakuēto personu saskaitīšanai			
2.6.4.	Atbilstoša apģērba nozīme pasažieriem pulcēšanās laikā			
2.6.5.	Uzvilkto glābšanas vestu pārbaudes procedūra pasažieriem			
2.7.	Pasažieru izsēdināšana no kuģa, īpašu uzmanību pievēršot rīcībnespējīgām personām un personām ar īpašām vajadzībām			
Kopā:		2	4	6

Par programmas īstenošanu atbildīgā(s) persona(s): _____

(paraksts, vārds un uzvārds, amats)

3. Krīzes situāciju vadības un cilvēku uzvedības kurss (A-V/2-4)

N.p.k.	Tēmas	Stundu skaits		
		Teorija	Praktiskās nodarbības	Kopā
1.	Ārkārtas pasākumu organizēšana uz kuģa			
1.1.	Ārkārtas pasākumu elementi:			
1.1.1.	Kuģa vispārējā uzbūve un kuģa telpu izkārtojums			
1.1.2.	Drošības noteikumi			
1.1.3.	Rīcības plāni un pasākumi ārkārtas situācijās			
1.2.	Ārkārtas pasākumu izstrādes svarīgums konkrētam kuģim			
1.2.1.	Kuģa ārkārtas situāciju iepriekšplānošanas un mācību trauksmju nepieciešamība			
1.2.2.	Kuģa ārkārtas pasākumu iepriekšplānošana un personāla pārliecība par to ievērošanas nozīmi			
2.	Resursu optimālā izmantošana			
2.1.	Aspekti, kas jāņem vērā veicot resursu optimizāciju			
2.1.1.	Iespēja, ka ārkārtas situācijās pieeja resursiem var būt ierobežota			
2.1.2.	Nepieciešamība pilnībā izmantot pieejamo personālu un aprīkojumu, kā arī improvizēt pēc nepieciešamības			
2.2.	Reālajiem apstākļiem atbilstošu mācību trauksmju organizēšana, lai nodrošinātu personāla un pasažieru gatavību reaģēt ārkārtas situācijās, ņemot vērā mācības, kas gūtas iepriekš ar pasažieru kuģiem notikušās avārijās			
2.2.1.	Reālajiem apstākļiem atbilstošu mācību trauksmju izpildīšana saskaņā ar avārijas reaģēšanas plānu			
2.2.2.	Palīdzības pieprasīšana ārējai ārkārtas reaģēšanas vienībai			
2.2.3.	Mācību trauksmes pārskats un tā rezultātu izmantošana trauksmes organizēšanas pilnveidošanai			
3.	Ārkārtas situāciju kontrole un reaģēšana tajās			
3.1.	Ārkārtas situācijas novērtējums un rīcība saskaņā ar kuģa ārkārtas situācijas plānā noteiktajiem pasākumiem			
3.2.	Cilvēku vadība un organizēšanas prasmes ārkārtas situācijās			
3.2.1.	Iniciatīvas uzņemšanās ārkārtas situācijas laikā			
3.2.2.	Konkrētu lēmumu pieņemšana, lai nodrošinātu ātru rīcību ārkārtas situācijas laikā			
3.2.3.	Pasažieru un kuģa komandas locekļu motivēšana, uzmundrināšana un nomierināšana			
3.3.	Simptomi, kas liecina par ārkārtas situācijas radītu pārmērīgu stresu indivīdam, un to atpazīšana			
3.4.	Stresa ietekme uz atsevišķu personu rīcību un indivīdu spēja ievērot instrukcijās norādīto			

N.p.k.	Tēmas	Stundu skaits		
		Teorija	Praktiskās nodarbības	Kopā
4.	Pasažieru un kuģa komandas locekļu vadība ārkārtas situācijās			
4.1.	Pasažieru un kuģa komandas locekļu izplatītākie uzvedības modeļi ārkārtas situācijās			
4.1.1.	Laiks, kāds nepieciešams, lai pieņemtu ārkārtas situāciju			
4.1.2.	Panikas rašanās iespējamība un tās ietekme uz atsevišķu personu rīcību un spēju ievērot instrukcijās norādīto			
4.2.	Pasažieru un citu kuģa komandas locekļu iespējamās rīcības ārkārtas situācijā			
4.2.1.	Iespējamība, ka cilvēki meklēs savus radniekus, draugus un/vai savas mantas			
4.2.2.	Iespējamība, ka cilvēki meklēs drošību savās kajītēs vai citās vietās uz kuģa, domājot, ka tur nav bīstami			
4.2.3.	Iespējamība, ka cilvēki centīsies nokļūt kuģa augšējā daļā, kuģim sasveroties			
4.3	Problēmas, ko var radīt panika, gadījumos, kad ģimenes locekļi ir atšķirti viens no otra			
5.	Efektīvas saziņas nodibināšana			
5.1.	Aspekti, kas jāņem vērā, lai nodibinātu un uzturētu efektīvu saziņu			
5.1.1.	Skaidru un kodolīgu norādījumu un ziņojumu svarīgums			
5.1.2.	Nepieciešamība veicināt informācijas apmaiņu ar pasažieriem un kuģa komandas locekļiem			
5.2.	Pasažieru un kuģa komandas locekļu informēšana par ārkārtas situāciju			
5.2.1.	Valodas vai valodu izmantošana, kas atbilst konkrētajā maršrutā pārvadājamo pasažieru tautībai vai tautībām			
5.2.2.	Citu komunikācijas veidu izmantošana saziņai ārkārtas situācijās, kad mutiska sazināšana nav iespējama, piemēram, žestikulēšana, norādes ar rokām utt., lai pievērstu uzmanību vietai, kur atrodas instrukcijas, pulcēšanās punkts, glābšanas līdzekļi vai evakuācijas ceļi			
5.2.3.	Valodas, kurās var tikt pārraidīti publiskie paziņojumi ārkārtas situācijās vai mācību trauksmes laikā, lai sniegtu nepieciešamos norādījumus pasažieriem, tādējādi atvieglojot komandas locekļu uzdevumu sniegt pasažieriem palīdzību			
Kopā:		3	7	10

Par programmas īstenošanu atbildīgā(s) persona(s): _____

(paraksts, vārds un uzvārds, amats)

4. Pasažieru drošības, kravas drošības un korpusa ūdensnecaurlaidības kurss (A-V/2-5)

N.p.k.	Tēmas	Stundu skaits		
		Teorija	Praktiskās nodarbības	Kopā
1.	Kravas iekraušanas un pasažieru uzkāpšanas procedūras			
1.1.	Ro-ro pasažieru kuģu uzbūve un darbības ierobežojumi			
1.2.	Procedūras, kas saistītas ar ro-ro kravām un pasažieriem			
1.2.1.	Transportlīdzekļu, dzelzceļa vagonu un citu kravas transporta vienību, kā arī ar tām saistītā aprīkojuma iekraušana un izkraušana, tostarp sazināšanās kravas operāciju laikā			
1.2.2.	Rampu nolaišana un pacelšana			
1.2.3.	Transportlīdzekļu paceļamo klāju uzstādīšana un nostiprināšana			
1.2.4.	Pasažieru uzkāpšana un nokāpšana, īpašu uzmanību veltot rīcībnespējīgām personām un personām ar īpašām vajadzībām			
2.	Piesardzības pasākumu, procedūru un prasību piemērošana attiecībā uz bīstamo kravu pārvadāšanu uz ro-ro pasažieru kuģiem			
3.	Kravu nostiprināšana			
3.1.	Kravu drošas izvietojšanas un nostiprināšanas kodeksa (<i>Cargo Stowage and Securing Code</i>) prasības attiecībā uz transportlīdzekļiem, dzelzceļa vagoniem un citām pārvadātajām kravas transporta vienībām			
3.2.	Kravas nostiprināšanas aprīkojums un materiāli, tostarp to izmantošanas ierobežojumi			
4.	Noturības, galsveres un slodzes uz korpusa aprēķini			
4.1.	Noturības un slodžu informācija			
4.2.	Noturības un galsveres aprēķini pie dažādiem iekraušanas apstākļiem, izmantojot noturības aprēķināšanas ierīces vai speciālās datorprogrammas			
4.3.	Slodžu koeficienti klājiem			
4.4.	Balasta un degvielas pārsūkņēšanas ietekme uz noturību, galsveri un slodzi uz korpusa			
5.	Kuģa korpusa atveru atvēršana, aizvēršana un nostiprināšana			
5.1.	Kuģa priekšgala, pakaļgala, sānu atveru un rampu atvēršana, aizvēršana un nostiprināšana saskaņā ar noteiktām instrukcijām			
5.2.	Atveru hermetizācijas pārbaude un kontrole			
6.	Atmosfēra uz ro-ro klājiem			

N.p.k.	Tēmas	Stundu skaits		
		Teorija	Praktiskās nodarbības	Kopā
6.1.	Aprikojums atmosfēras stāvokļa kontrolei ro-ro telpās			
6.2.	Pasākumi ro-ro telpu ventilācijai kravas operāciju, pārgājienu un ārkārtas situāciju laikā			
Kopā:		4	7	11

Par programmas īstenošanu atbildīgā(s) persona(s): _____

(paraksts, vārds un uzvārds, amats)

VII. Prasības mācībbspēku kvalifikācijai³

Nodarbību veids	Minimālās prasības mācībbspēku kvalifikācijai
Teorētiskās nodarbības	✓ Kuģa virsnieks ar apstiprinātu vismaz 12 mēnešu praktisko darba stāžu jūrā, kas atbilst pasniedzamajai jomai, virsnieka amatā, uz pasažieru/ro-ro pasažieru tipa kuģiem; un ✓ Persona apmācīta saskaņā ar STCW kodeksa A-I/6 sadaļas prasībām un sertificēta VAS "Latvijas Jūras administrācija" Jūrnieku reģistrā, kā instruktors - vērtētājs
Praktiskās nodarbības	✓ Kuģa virsnieks ar apstiprinātu vismaz 12 mēnešu praktisko darba stāžu jūrā, kas atbilst pasniedzamajai jomai, virsnieka amatā, uz pasažieru/ro-ro pasažieru tipa kuģiem; un ✓ Persona apmācīta saskaņā ar STCW kodeksa A-I/6 sadaļas prasībām un sertificēta VAS "Latvijas Jūras administrācija" Jūrnieku reģistrā, kā instruktors - vērtētājs

VIII. Infrastruktūra

Mācību telpas (T)

K1. ... (norādīt mācību procesā izmantotās mācību telpas, piem., Mācību telpa, vietu skaits 12)

Laboratorijas (LAB)

K1. ... (norādīt mācību procesā izmantotās laboratorijas un vietu skaitu tajās, piem., Elektrotehniskā laboratorija, vietu skaits 12)

³ Instruktoriem, kuri nodrošina apmācību, izmantojot simulatoru, jābūt apmācītiem un sertificētiem darbam ar attiecīgā tipa simulatoru, kā arī jāpārzina simulatora programmatūra un jāspēj demonstrēt simulatora funkcionālās iespējas atbilstoši STCW kodeksa A-I/12 un B-I/12 iedaļas prasībām.

Atsevišķas teorētiskās un praktiskās nodarbības (tēmas), kas neprasa padziļinātas jūrniecības zināšanas, drīkst pasniegt personas, kuras ir attiecīgi kvalificētas un kompetentas konkrētajā jautājumā bez apstiprināta darba stāža jūrā.

IX. Tehniskais nodrošinājums

Mācību iekārtas un aprīkojums (A)

A1. ... (norādīt mācību procesā izmantotās iekārtas un aprīkojumu [nosaukums, skaits], piem., instrumenti, datori, projektori, televizori, trenažieri u.c.)

N.p.k.	Materiāli – tehniskā aprīkojuma un nodrošinājuma nosaukums	Daudzums
Pasažieru drošības, kravas drošības un korpusa ūdensnecaurlaidības kurss		
A1.	Programmatūra noturības, galsveres un slodžu aprēķinu veikšanai	
A2.	Programmatūra operāciju ar kuģa korpusa atvērumiem simulācijai	
A3.	Kravas nostiprināšanas aprīkojums	
A4.	Aprīkojums atmosfēras stāvokļa kontrolei kravas telpās	
A5.	...	
Ja apmācība notiek attālināti papildus nepieciešamais tehniskais aprīkojums un nodrošinājums		
A6.	...	
A7.	...	

X. Informatīvais nodrošinājums

Metodiskie mācību līdzekļi (M)

M1. ... (norādīt mācību procesā izmantotos metodiskos līdzekļus [nosaukums, izdevējs, izdošanas gads], piem., IMO paraugkursi, instruktora rokasgrāmatas u.c.)

Mācību literatūra (L)

L1. ... (norādīt mācību procesā izmantoto mācību literatūru [nosaukums, izdevējs, izdošanas gads], piem., mācību grāmatas, u.c. tām pielīdzināma literatūra)

Papildu literatūra (P)

P1. ... (norādīt mācību procesā izmantoto papildu literatūru [nosaukums, izdevējs, izdošanas gads], piem., iekārtu ražotāju rokasgrāmatas/instrukcijas, uzzīņu literatūra, periodiskie izdevumi u.c.)

Uzskates līdzekļi (U)

U1. ... (norādīt mācību procesā izmantotos uzskates līdzekļus, piem., attēli, plakāti, maketi, modeļi, naturāli mācību objekti u.c.)

Video un audio materiāli (V)

V1. ... (norādīt mācību procesā izmantotos video un audio materiālus [nosaukums, izdevējs, izdošanas gads])

Digitālie mācību līdzekļi un resursi (D)

D1. ... (norādīt mācību procesā izmantotos digitālos mācību līdzekļus un resursus, piem., elektroniskie izdevumi, interneta resursi, MS PowerPoint prezentācijas, datorapmācības (CBT) programmatūra u.c.)

IMO izdevumi (IMO)

I1. ... (norādīt mācību procesā izmantotos IMO izdevumus [nosaukums, izdevējs, izdošanas gads], piem., konvencijas, kodeksi, rokasgrāmatas u.c.)

Izdales materiāli (IM)

IM1. ... (norādīt mācību procesā izmantotos izdales materiālus [nosaukums, skaits], piem., vingrinājumi, shēmas, darba lapas, paraugi u.c.)

XI. Pielikumi

1. Mācību procesa grafiks klātienēs/ neklātienēs īstenošanai⁴

APSTIPRINU:

Izglītības/mācību iestādes vadītājs
vai cita atbildīgā amatpersona

_____ [V.Uzvārds]

2020. gada __. _____

Laiks	1.diena (datums)	2.diena (datums)	3.diena (datums)
09:00-09:40	1.Mācību tēma; 2.Kursu norises vieta; 3.Instruktora vārds uzvārds.		
ss:mm-ss:mm			
ss:mm-ss:mm			
ss:mm-ss:mm	Pusdienu pārtraukums	Pusdienu pārtraukums	Pusdienu pārtraukums
ss:mm-ss:mm			
ss:mm-ss:mm			

⁴ Programmas teorētiskā daļa var tikt īstenota attālināti. Programmas praktisko daļu drīkst īstenot tikai klātienē. Ja programmas daļa tiek īstenota attālināti, mācību iestādei ir jānodrošina iespēja Jūrnieku reģistram piekļūt kursam, tas īstenošanas laikā.

2. Programmas instruktoru saraksts

Instruktoru sarakstā tiek iekļautas personas, kuras ir norīkotas par programmas instruktoriem un ir atbildīgas par programmas īstenošanu atbilstoši mācību plānam un grafikam.

	Vārds, Uzvārds	Kvalifikācija (izglītība, kopēja profesionālā darba pieredze)	Pasniedzamās tēmas	Instruktor- vērtētāja sertifikāta Nr.
1.	Pēteris Vilnis	Kapteinis uz kuģiem ar 3000 BT un lielākiem (Latvijas Jūras akadēmija, Kuģu vadītājs - inženieris, pasažieru kuģi, 10 gadi)	Tēmas 1-2, 3 vai (viss kurss)	JR-__/_
2.	...	...	...	...

3. Programmas vērtētāju saraksts

Vērtētāju sarakstā jāiekļauj personas, kuras ir norīkotas par programmas vērtētājiem un ir atbildīgas par konkrētas programmas īstenošanas kvalitāti kopumā, vērtēšanas jautājumu (uzdevumu) izstrādāšanas un vērtēšanas procedūras ievērošanu.

	Vārds, Uzvārds	Kvalifikācija (izglītība, kopējā profesionālā darba pieredze)	Vērtējamās tēmas	Instruktor- vērtētāja sertifikāta Nr.
1.	Alfrēds Aļģis	Kapteinis uz kuģiem ar 3000 BT un lielākiem (Latvijas Jūras akadēmija, Kuģu vadītājs - inženieris, 10 gadi)	3., 4. tēma	JR-__/_
2.	...	...	...	...

4. Dokumentārs apliecinājums

Latvijas Republika
Republic of Latvia

(izglītības iestādes vai mācību centra nosaukums/
name of the educational/training institution)

(juridiskā adrese, tālrunis, e-pasta adrese, tīmekļvietnes adrese/
legal address, phone, e-mail, website address)

Emblēma vai logotips

KURSU APLIECĪBA
Apmācības kurss pasažieru kuģu personālam

CERTIFICATE
Training for passenger ships personnel

Nr./No _____

Vārds, uzvārds

Name, surname

Dzimšanas datums

Date of birth (dd.mm.yyyy.)

Izsniegšanas datums

Date of issue (dd.mm.yyyy.)

Derīga līdz

Valid till (dd.mm.yyyy.)

Fotogrāfija
Photograph

Dokumenta īpašnieka paraksts _____

Signature of the holder of the document

Ieraksts par kvalitātes sistēmas sertificēšanu

Record on certification of the quality system

Šis kursu apliecības Nr. _____ izsniegšana ir saskaņota ar Latvijas Jūras administrāciju un atbilst 1978. gada Starptautiskajā konvencijā par jūrnieku sagatavošanu un diplomēšanu, kā arī sardzes pildīšanu (ar grozījumiem) (STCW konvencija) ietvertajām prasībām.

This Certificate No _____ is issued under the approval of the Maritime Administration of Latvia and provisions of the International Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers, 1978, as amended (STCW convention).

Kursu apliecības likumīgais īpašnieks ir apguvis sertificētu mācību kursu programmu un apliecinājis savu kompetenci:

Holder of the Certificate has completed the training course and proved his/her competence:

Mācību kursu programmas nosaukums <i>Title of the Training Programme</i>	STCW konvencijas kodeksa standarts <i>STCW Convention Code Standard</i>
Drošības kurss personālam, kas tieši apkalpo pasažierus pasažieru telpās <i>Safety training for personnel providing direct service to passengers in passenger spaces</i>	A-V/2.2
Pasažieru pūļa vadības kurss <i>Passenger ship crowd management training course</i>	A-V/2.3
Krīzes situāciju vadības un cilvēku uzvedības kurss <i>Crisis management and human behaviour training course</i>	A-V/2.4
Pasažieru drošības, kravas drošības un korpusa ūdensnecaurlaidības kurss <i>Passenger safety, cargo safety and hull integrity training course</i>	A-V/2.5

Mācību kursu programma ir sertificēta Latvijas Republikas Satiksmes ministrijā.
The training programme has been certified by the Ministry of Transport of the Republic of Latvia.

Pilnvarotais vērtētājs
Authorized assessor

_____ (paraksts/signature)

_____ (vārds, uzvārds/name, surname)

Iestādes vadītājs
Head of the training institution

_____ (paraksts/signature)

_____ (vārds, uzvārds/name, surname)

Zīmoga vieta/Official seal

5. Detalizētais mācību plāns

Tēma, apakštēmas	Pasniedzšanas metode	Stundu skaits		Mācību līdzekļi
		Teorija	Prakt.	
1. Tēmas nosaukums				
...				
2.3. Apakštēmas nosaukums:				
2.3.1. Apakštēmas izklāsta punkti;	Videofilma	0,5		[A1],[A2]
2.3.2....	Demonstrācija, Instrukcija, Praktiskais uzdevums		0,5	[A1],[M2]

Par programmas īstenošanu atbildīgā persona:

_____ (paraksts, vārds un uzvārds, amats)

Pielikumā jāpievieno praktisko uzdevumu apraksti un to izpildīšanas vērtēšanas kritēriji. Programmā paredzētajām praktiskajām nodarbībām jābūt vērstām uz prasmju iegūšanu, kas norādītas programmas plānotajos rezultātos.

6. Noslēguma pārbaudījuma dokumentācija

1. Teorētisko jautājumu un atbilžu datubāze (vismaz divi varianti, gadījumā, ja noslēguma pārbaudījumā tiek iekļauti teorētiskie jautājumi).
2. Praktisko uzdevumu apraksts un vērtēšanas kritēriji (gadījumā, ja noslēguma pārbaudījumā tiek iekļauti praktiskie uzdevumi).